

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 2. októbra 2012 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Emila Bdžocha a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci proti obvinenému **P. K.** pre prečin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g/ Tr. zák. o dovolaní obvineného P. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 14. februára 2012, sp. zn. 3 To 123/2011, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. K. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 5. septembra 2011, sp. zn. 1 T 31/2011 bol obvinený P. K. uznaný za vinného zo spáchania prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

v dobe od 30.01.2008 do 11.02.2008 v H., v sídle spoločnosti P., s.r.o., Z. X., H., prípadne na inom mieste pozmenil zápisnicu z mimoriadneho valného zhromaždenia tejto spoločnosti zo dňa 30.01.2008 v takom znení, že na tomto valnom zhromaždení bol vylúčený a odvolaný konateľ Ing. P. K. a zároveň bol za nového konateľa vymenovaný P. K., čo však nezodpovedalo skutočnosti, pričom pozmenenú zápisnicu dňa 11.02.2008 predložil na obchodnom registri Okresného súdu Trnava a na základe takto pozmenených údajov boli vykonané zmeny v obchodnom registri týkajúce sa spoločnosti P., s.r.o., Z. X., H., IČO: X..

Za to mu bol podľa § 259 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/, § 38 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a § 50 ods. 1 Tr. zák. mu súd výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bol poškodený Ing. P. K., nar. X..X..X., trvale bytom H., N. X. s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Na podklade odvolania obvineného Krajský súd v Trnave uznesením zo 14. decembra 2012, sp. zn. 3 To 123/2011 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Trnave podal na Okresný súd Piešťany 2. júla 2012 obvinený P. K. prostredníctvom obhajkyne dovolanie, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ a písm. k/ Tr. por.

V podanom dovolaní formálne poukázal na rozhodnutia, ktorými bol uznaný za vinného z predmetného prečinu, a uviedol skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru odôvodňujú existenciu uvedených dovolacích dôvodov.

Namietol, že vo svojom odvolaní zo 4. októbra 2011 požiadal o ustanovenie obhajcu z dôvodu hmotnej núdze, do ktorej sa dostal bez svojho zavinenia argumentujúc konaním vedeným na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 9 C 149/2011, ktoré doposiaľ rozhodnuté nebolo a z ktorého možno zistiť stav jeho hmotnej núdze. Upriamil pozornosť na znenie § 40 ods. 2 Tr. por. a so zreteľom na uvedené mal za to, že týmito skutočnosťami je preukázaná existencia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. obvinený namietol, že svoju neúčast' na verejnom zasadnutí dovolacieho súdu, ktoré bolo vykonané 14. februára 2012, hodnoverným spôsobom riadne a včas ospravedlnil a zároveň krajský súd požiadal o určenie iného termínu verejného zasadnutia z dôvodu, že na tomto

chcel byť osobne prítomný. Napriek týmto skutočnostiam a ustanoveniu § 293 ods. 8 Tr. por. odvolací súd jeho žiadosti nevyhovel a vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. obvinený videl v tom, že v prípravnom konaní vypovedal pod nátlakom vyšetrovateľa a napriek tomu, že bol konateľom spoločnosti, ktorej valným zhromaždením v rozpore s ustanovením § 135a Obchodného zákonníka mlčanlivosti zbavený nebol a navyše trestné konanie voči nemu nebolo prípustné.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon v jeho neprospech v ustanovení § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por., citované rozhodnutia zrušil a prikázal súdu o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že pre posúdenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. d/ Tr. por. tak, ako ich v podanom dovolaní uviedol obvinený, nedisponuje dostatočnými podkladmi.

Ku skutočnostiam, ktorými obvinený odôvodnil existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. konštatoval, že s týmito sa nestotožňuje, pretože ani samotný obvinený v podanom dovolaní neuviedol žiaden z dôvodov uvedených v § 9 ods. 1 Tr. por. relevantných pre neprípustnosť trestného stíhania ako ani žiadnu formu nátlaku, ktorá mala byť zo strany vyšetrovateľa voči nemu použitá. K nezbaveniu mlčanlivosti obvineného ako konateľa spoločnosti poukázal na znenie § 135a Obchodného zákonníka a so zreteľom na jeho obsah vyslovil názor, že výsluchom obvineného žiadne ustanovenie zákona porušené nebolo.

Z týchto dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Po tomto postupe predložil okresný súd dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., avšak dôvody dovolania v zmysle § 371 písm. c/, písm. d/ a písm. k/ Tr. por. nie sú splnené.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. je, že hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 písm. k/ Tr. por. je, že proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Podľa ustálenej súdnej praxe je právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom porušené vtedy, ak po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať a orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Verejné zasadnutie je jednou z troch foriem súdneho zasadnutia a úkonmi trestného konania sa rozumejú všetky úkony, ktoré orgány činné v trestnom konaní (prokurátor a policajt) a súdy vykonávajú na základe Trestného poriadku.

Podľa § 293 ods. 5 Tr. por. verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

Podľa § 293 ods. 8 Tr. por. ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčast' na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia.

Hodnoverným ospravedlnením neprítomnosti je najmä ospravedlnenie neprítomnosti zo zdravotných dôvodov opretých o aktuálne lekárske potvrdenie, alebo z dôvodov vážnej udalosti v rodine, ktorá vyžaduje prítomnosť obvineného, neodkladný pracovný úkon, zanedbanie ktorého môže mať pre obvineného vážne (napr. finančné) dôsledky a podobne, čo však musí byť hodnoverne podložené.

Podľa § 9 ods. 1 Tr. por. trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené,

- a) ak je trestné stíhanie premlčané,
- b) ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,
- c) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,
- d) proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho,
- e) ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienčne zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmiernosti a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,
- f) ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný alebo bol vzatý späť, alebo
- g) ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

Podľa § 2 ods. 8 Tr. por. nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevyklučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom. V tomto odseku je upravená zásada ne bis in idem (nie dvakrát v tej istej veci). To znamená, že tú istú osobu možno opätovne trestne stíhať pre ten istý skutok, pre ktorý už bola právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby, len vtedy, ak bolo také rozhodnutie zrušené mimoriadnym

opravným prostriedkom. Zásada ne bis in idem je rovnako upravená aj v čl. 50 ods. 5 ústavy a v čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd. Aj keď sa v ustanovení odseku 8 uvádza len odsúdenie a oslobodenie spod obžaloby, t. j. rozhodnutie súdu, uvedené sa rovnako vzťahuje aj na iné meritórne rozhodnutia vo veci samej vo vzťahu ku konkrétnej osobe, ktoré môže vydať aj prokurátor v prípravnom konaní – zastavenie trestného stíhania, zmier a podmiennečné zastavenie trestného stíhania, vrátane podmiennečného zastavenia trestného stíhania spolupracujúceho obvineného, ak sa obvinený osvedčil. Rovnaká právna úprava vyplýva aj z čl. 4 Protokolu číslo 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie č. 209/1992 Zb.). Tento protokol však nebráni opätovnému stíhaniu a odsúdeniu tej istej osoby za ten istý skutok v inom štáte.

Z obsahu predloženého spisu možno zistiť, že v prípravnom konaní i na celom hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa, teda v štádiách trestného stíhania, v ktorých boli vykonané všetky dôkazy, na podklade ktorých bol obvinený uznaný za vinného bol obvinený zastúpený splnomocneným obhajcom, ktorý neskôr obvinenému plnú moc vypovedal. Písomným podaním doručeným okresnému súdu 4. októbra 2011 sa obvinený okrem odvolania, domáhal v zmysle § 40 ods. 2 Tr. por. aj ustanovenia obhajcu, na zvolenie ktorého už nemal finančné prostriedky. Následne súd prvého stupňa vec s odvolaním obvineného predložil krajskému súdu, aby o ňom rozhodol. Odvolací súd 20. januára 2012 určil na 14. februára 2012 termín verejného zasadnutia, o ktorom upovedomil aj obvineného a jeho splnomocneného obhajcu. Splnomocnený obhajca obvineného faxovou správou z 9. februára 2012 o 1:28 hodine krajskému súdu oznámil, že obvinenému k tomuto dňu vypovedal plnú moc, čo potvrdil aj písomnými podaniami z rovnakého dňa, ktoré boli tomuto súdu doručené v ten istý deň. V určený deň t. j. 14. februára 2012 odvolací súd na verejnom zasadnutí (na ktorom predsedníčka senátu podala len správu o stave veci, žiadne dôkazy vykonané neboli) odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol. V deň verejného zasadnutia t. j. 14. februára 2012 v čase pred jeho vykonaním o 08.20 hod. obvinený faxovou správou bez uvedenia dôvodu ospravedlnil svoju neúčast' a zároveň požiadal o jeho odročenie. Z následného písomného ospravedlnenia obvineného zo 14. februára 2012, ktoré bolo krajskému súdu doručené 17. februára 2012 vyplýva, že dôvodom jeho neprítomnosti na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu boli dlhodobé pretrvávajúce zdravotné problémy s kolenom na ľavej nohe, avšak o tejto skutočnosti žiadnu lekársku správu nepredložil.

Na podklade uvedených skutočností možno preto vysloviť, že právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom porušené nebolo, pretože na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu ako jednej z foriem súdneho konania neboli vykonané žiadne úkony trestného konania podľa Trestného poriadku v zmysle dokazovania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Nepochybil krajský súd ani vykonaním verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného. Obvinený neospravedlnil svoju neúčasť na verejnom zasadnutí hodnoverným spôsobom a preto boli v posudzovanom prípade pre takýto postup splnené zákonné podmienky uvedené v § 293 ods. 5 Tr. por.

Napokon Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že v predložennom spise sa nenachádza žiadna skutočnosť, ktorá by vylučovala začatie trestného stíhania voči obvinenému alebo odôvodňovala jeho zastavenie v zmysle § 9 ods. 1 Tr. por. Pre neprípustnosť trestného stíhania sú rozhodujúce len skutočnosti uvedené v tomto ustanovení alebo v ustanovení § 2 ods. 8 Trestného poriadku a na strane 6 tohto rozhodnutia. Rozhodnutie Okresného súdu v Trnave zo 14. februára 2008 (potvrdenie o vykonanie zápisu), na ktoré obvinený poukázal vo svojom písomnom podaní z 03. februára 2012 nemôže byť preto podkladom pre neprípustnosť alebo zastavenie trestného stíhania obvineného. Z hľadiska tohto dovolacieho dôvodu alebo akéhokoľvek iného dovolacieho dôvodu neobstojí ani námietka obvineného, že bol vypočutý pod nátlakom zo strany vyšetrovateľa bez toho, aby bol ako konateľ spoločnosti zbavený mlčanlivosti. Z výpovedí obvineného v prípravnom konaní nátlak zo strany vyšetrovateľa nevyplýva (samotný obvinený v podanom dovolaní ani formu nátlaku neuviedol) a zo znenia § 135a Obchodného zákonníka je zrejmé, že konateľ spoločnosti je povinný zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej spoločníkov. Z výpovedí obvineného možno zistiť, že k porušeniu povinnosti konateľa spoločnosti nedošlo, pretože predmetom jeho výsluchu takéto skutočnosti neboli.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ a písm. k/ Tr. por., ktoré obvinený

uviedol v podanom dovolaní v posudzovanom prípade splnené neboli, a preto vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 2. októbra 2012

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová